

Ústav zemědělské ekonomiky a informací

**Analýzy agrárního zahraničního obchodu ČR
v lednu až září 2008 a 2009**

Zpracovaly: *Ing. Karina Pohlová*
 Ing. Karla Trdlicová, CSc.

Zveřejnění dat o AZO ČR za září 2009 v databázi ČSÚ: 6. 11. 2009

Předání výsledků agrárního zahraničního obchodu na MZe ČR: 30. 11. 2009

Přehled použitých zkratk

BG + RO	Bulharsko a Rumunsko (vstup do EU 1. 1. 2007)
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu: Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko
EU 10	Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko (vstup do EU 1. 5. 2004)
EU 12	EU 10 + Bulharsko a Rumunsko
EU 15	Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie
OSVTE	Ostatní státy s vyspělou tržní ekonomikou: Andorra, Austrálie, Faerské ostrovy, Gibraltar, Grónsko, Izrael, Japonsko, Jihoafrická republika, Kanada, Nový Zéland, San Marino, Spojené státy, Turecko, Svatý stolec
RZ	Rozvojové země
SNS	Společenství nezávislých států: Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán

Metodická poznámka

Data do této zprávy byla čerpána prostřednictvím webové aplikace „Databáze zahraničního obchodu“ na internetových stránkách ČSÚ.

Agrární dovoz ČR je sledován podle země původu, nikoliv podle země odeslání, neboť databáze zahraničního obchodu ČSÚ na rozdíl od „celní statistiky Mze“ toto hledisko nenabízí. Jelikož z aplikace ČSÚ nelze získávat hodnoty dovozů a vývozu za EURO-MED, ACP a MERCOSUR, je v rámci třetích zemí vedle obchodu se SNS, ESVO a OSVTE sledován český AZO s RZ.

V databázi ČSÚ jsou k dispozici „dopočtené“ údaje do úrovně HS 2 (tj. kapitol KN), tudíž hodnoty dovozu a vývozu v podrobnějším komoditním členění (HS 4) nejsou úplné.

Vývoz a dovoz v kg, popř. jiných měrných jednotkách je možné z databáze ČSÚ získat pouze na úrovni HS 8. Dovoz a vývoz v kg začal ČSÚ pro všechny agrární položky sledovat znovu od 1. 1. 2009 (v letech 2007 a 2008 byl sledován pouze u komodit, které nebyly původně uváděny v žádné další měrné jednotce jako jsou ks, litry apod.).

Od 1. 1. 2007 je výše dovozu i vývozu uváděna ve statistické hodnotě (viz metodika na webu ČSÚ).

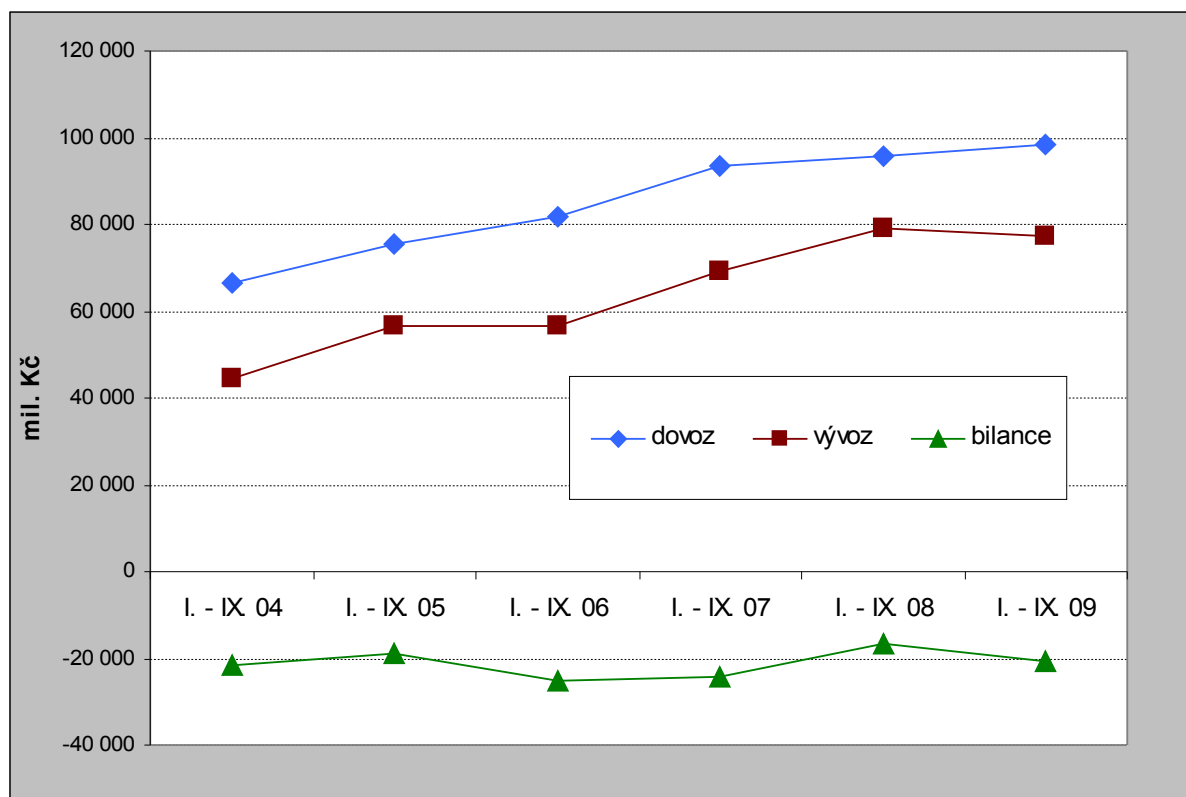
1 Základní tendence v agrárním zahraničním obchodě ČR

V září 2009 se obrat českého AZO v porovnání se stejným měsícem roku 2008 snížil o 1 408,7 mil. Kč, tj. o 6,7 %. Z toho pokles dovozu činil 254,2 mil. Kč (o 2,3 %) a vývoz se snížil o 1 154,5 mil. Kč (o 11,7 %). V důsledku uvedeného vývoje došlo v září 2009 k meziročnímu prohloubení pasivní bilance AZO ČR o 900,3 mil. Kč na 2 084,9 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se snížil o 8,8 p. b. na 80,7 %.

V období ledna až září 2009 se v meziročním porovnání obrat AZO ČR mírně zvýšil (o 1 146,7 mil. Kč, což v procentickém vyjádření představovalo pouze 0,7 %). K nárůstu hodnoty však došlo pouze na straně dovozu (o 2 811,7 mil. Kč, tj. 2,9 %), vývoz se ve sledovaném období naopak snížil (o 1 665 mil. Kč, tj. 2,1 %). Schodek bilance AZO ČR se ve sledovaném období zvýšil o 4 476,8 mil. Kč na 20 884,2 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem poklesl o 4 p. b. na 78,8 %.

Podíl agrárních výrobků na celkovém českém dovozu se v lednu až září 2009 meziročně zvýšil o 1,5 p. b. na 6,8 %. Odpovídající ukazatel na straně vývozu vzrostl jen nepatrně (o 0,1 p. b. na 4,3 %). Viz tab. 1.

Graf 1 - Vývoj AZO ČR v letech 2004 až 2009

Pramen: Statistika zahraničního obchodu ČSÚ

Do zemí EU 27 v lednu až září 2009 směřovalo z ČR 92,7 % exportovaného agrárního zboží, tj. o 0,8 p. b. více než ve stejném období roku 2008 (v rámci EU 27 meziročně vzrostl podíl EU 15 z 49,2 % na 52,5 %, zatímco zastoupení EU 12 odpovídající měrou pokleslo).

Naproti tomu z EU 27 pocházelo 85,8 % českého agrárního dovozu, tj. o 1,5 p. b. více než ve stejném období roku 2008 (a zastoupení EU 15 a EU 12 se výrazněji nezměnilo).

Hlavními odběrateli zemědělsko-potravinářských výrobků z ČR byly v lednu až září 2009 s 25,7 % Slovensko, s 22,6 % Německo, s 9,8 % Polsko, s 6,8 % Itálie, s 5,3 % Rakousko a s 4,6 % Maďarsko

V meziročním porovnání se ve sledovaném období zvýšil podíl Německa (o 1,6 p. b.), zatímco zastoupení Itálie a Rakouska se téměř nezměnilo nebo stagnovalo. Naopak participace uvedených zemí EU 12 se snížila (a to nejvíce Polsko – o 1,9 p. b.).

Ze třetích zemí je důležitou destinací pro český agrární vývoz Rusko (patřící do SNS), avšak jeho podíl ve sledovaném období poklesl o 0,7 p. b. na 1,3 %. Dalším významným odběratelem ze SNS byla v lednu až září 2009 Ukrajina.

Nejdůležitějšími dodavateli ČR byli v lednu až září 2009 s 23 % Německo, s 14,6 % Polsko, s 8,4 % Slovensko, s 7,6 % Nizozemsko a 5,5 % Itálie.

Pozice Německa a Nizozemska se v porovnání se stejným obdobím roku 2008 téměř nezměnila, mírný pokles vykázal podíl Slovenska (o 0,4 p. b.) a Maďarska (o 0,3 p. b.) a zřetelnější snížení podílu bylo zaznamenáno u Itálie (o 0,7 p. b.). Naopak významnější pozici, a to o 1,6 p. b., mělo v meziročním porovnání Polsko.

Z RZ je významným dodavatelem ČR především Brazílie (v lednu až březnu činil její podíl 2,2 %), dále se značným odstupem Chile, Thajsko, Maroko, Argentina, Ekvádor a Kolumbie (ve sledovaném období vykazaly všechny uvedené země nižší anebo stejný podíl). Agrární výrobky dováží ČR také z Číny (která není zařazena mezi RZ) a její participace poklesla z 1,5 % na 1,3 %. Z OSVTE nejvíce na české dovozu participují USA, Turecko, Kanada, Jihoafrická republika a Izrael (také u těchto zemí došlo ve sledovaném období k poklesu anebo stagnaci jejich zastoupení).

Velmi výrazně v lednu až září 2009 meziročně poklesla hodnota agrárního dovozu z Chorvatska (o 266,7 mil. Kč, tj. o tři čtvrtiny). Podíl této země se tak snížil z 2,4 % na 0,6 %.

2 Teritoriální skladba

2.1 AZO se státy EU 27

V září 2009 se obrat českého agrárního obchodu s EU 27 v meziročním porovnání snížil o 1 120,5 mil. Kč, tj. 6,1 %. Pokles nastal jak na straně vývozu (o 1 032,6 mil. Kč, tj. 11,3 %), tak v nepatrné výši i na straně dovozu (o 87,9 mil. Kč, tj. 0,9 %). Dovoz ČR z EU 27 byl ve sledovaném období nižší zásluhou výraznějšího poklesu hodnoty importovaným agrárními výrobky z EU 15 (o 296,7 mil. Kč), který převážil nárůst dovozu z EU 12 (o 208,8 mil. Kč).

Schodek bilance českého agrárního obchodu s EU 27 se meziročně zvýšil o 944,7 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se snížil 10,2 p. b. na 87,1 % (z toho záporná bilance agrárního obchodu ČR s EU 15 se prohloubila o 107,4 mil. Kč a aktivní bilance agrárního obchodu ČR s EU 12 se snížila o 837,3 mil. Kč). Viz tab. 6.

V lednu až září 2009 se obrat českého agrárního obchodu s EU 27 meziročně zvýšil o 2 917,3 mil. Kč, tj. pouze o 1,9 %. Zatímco však vývoz ČR do EU 27 poklesl o 930,1 mil. Kč, tj. 1,3 % (v důsledku nižšího vývozu do EU 12 o 2 802,9 mil. Kč, neboť vývoz do EU 15 vzrostl o 1 872,7 mil. Kč), dovoz ČR z EU 27 se zvýšil o 3 847,5 mil. Kč, tj. 4,8 %.

Vlivem uvedeného vývoje se prohloubila pasivní bilance agrárního obchodu ČR s EU 27 o 4 777,6 mil. Kč na 12 590,4 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem poklesl o 5,2 p. b. na 85,1 % (z toho bilanční schodek za EU 15 se zvýšil o 202,1 mil. Kč při ale současně nepatrném nárůstu stupně krytí dovozu vývozem o 0,9 p. b. na 66,2 % a bilanční přebytek za EU 12 poklesl o 4 575,4 mil. Kč při současném poklesu stupně krytí dovozu vývozem o 19,8 p. b. na 120,2 %). Viz tab. 4.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EU 27 v lednu až září 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název zboží	%
1001	Pšenice a souřež	6,8
2402	Doutníky, doutničky a cigarety z tabáku a náhražek	6,4
0401	Mléko a smetana nezahuštěná, neslazená	5,6
1205	Semena řepky olejky, i drcená	4,0
2203	Pivo ze sladu	3,9
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	3,6
2106	Přípravky potravinové jiné	3,4
1806	Čokoláda a ost. přípravky potravinářské s kakaem	3,4
2202	Voda vč. minerální a sodovky slazené (bez šřáv)	3,4
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	3,0
1704	Cukrovinky bez kakaá (vč. bílé čokolády)	2,9

1107	Slad, i pražený	2,8
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	2,6
0403	Podmáslí, mléko a smetana kyselá, jogurt, kefir	2,4
0102	Dobytěk hovězí živý	2,2
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	2,1
0406	Sýry a tvaroh	1,7
1601	Uzenky, salámy, výrobky z masa, drobbů, krve aj.	1,7
0105	Drůbež	1,6
1701	Cukr třtinový, řepný, sacharóza chemicky čistá	1,5
1005	Kukuřice	1,5

Dovoz:

KN	Název zboží	%
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	8,4
0406	Sýry a tvaroh	4,5
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	4,5
2106	Přípravky potravinové jiné	4,2
1806	Čokoláda a ost. přípravky potravinářské s kakaem	3,9
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,2
2304	Pokrutiny a odpad po extrahování sojového oleje	3,1
0207	Maso a droby drůbeží čerstvé, chlazené, zmrazené	2,2
2204	Víno z čerstvých, hroznů mošt vinný jiný	2,2
2402	Doutníky, doutničky a cigarety z tabáku a náhražek	2,1
2202	Voda vč. minerální a sodovky slazené (bez šřáv)	2,0
1514	Olej řepkový a hořčičný	1,7
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	1,7
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	1,6
0901	Káva, i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	1,6
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	1,5
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	1,4
0602	Rostliny živé ostatní, řízky, rouby, podhoubí	1,3
0201	Maso hovězí čerstvé, chlazené	1,3

2.2 ESVO

Obrat AZO ČR se státy ESVO se v září 2009 v porovnání se stejným měsícem roku 2008 zvýšil o 45,4 mil. Kč, tj. 29,4 %. Na tomto přírůstku se podílely vývoz i dovoz přibližně stejnou měrou; hodnota českého exportu do ESVO vzrostla o 18,6 mil. Kč, tj. 28,5 % a import ČR z ESVO se zvýšil o 26,7 mil. Kč, tj. 30,1 %. Záporná bilance AZO ČR s touto skupinou zemí se prohloubila o 8 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem nepatrně poklesl o 0,9 p. b. na 72,9 %. Viz tab. 7.

V lednu až září 2009 vzrostl obrat českého AZO s ESVO meziročně o 217,4 mil. Kč, tj. o 15,4 %. V důsledku vyšší dynamiky nárůstu vývozu (o 198,1 mil. Kč, tj. 30,6 %) nežli dovozu (o 19,3 mil. Kč, tj. 2,5 %) se změnila pasivní bilance ve výši 112,5 mil. Kč na aktivní ve výši 66,3 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zlepšil o 23,3 p. b. na 108,5 %.

Podíl zemí ESVO na celkovém českém agrárním exportu do třetích zemí se v lednu až září 2009 meziročně zvýšil o 4,8 p. b. na 14,9 % a jejich participace na celkovém českém agrárním importu vzrostla o 0,5 p. b. na 5,6 %. Viz tab. 5.

Nejvýznamnější položky AZO ČR s ESVO v lednu až září 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název zboží	%
1107	Slad i pražený	16,3
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku a náhražek	14,9
2202	Voda vč. minerální a sodovky slazené (bez šťáv)	8,3
2103	Přípravky pro omáčky, kořenité směsi, hořčice	8,0
1006	Rýže	6,8
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	6,0
1001	Pšenice a souřež	4,9
2203	Pivo ze sladu	3,9
0208	Maso a droby ostatní čerstvé, chlazené, zmrazené	3,3
2102	Droždí aj. mikroorganismy, prášky do pečiva	2,8
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	2,6
1904	Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením apod.	2,6
2106	Přípravky potravinové jiné	2,3
1209	Semena a plody výtrusy a k výsevu	2,0
1004	Oves	1,6
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	1,3
0301	Ryby živé	1,1
2303	Zbytky škrobárenské, řízků řepné, bagasa, mláto	1,0
0904	Pepř a paprika sušené, drcené, v prášku	1,0

Dovoz:

KN	Název zboží	%
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	17,4
2202	Voda vč. minerální a sodovky slazené (bez šťáv)	16,2
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	11,2
2106	Přípravky potravinové jiné	10,0
0302	Ryby čerstvé, chlazené, ne: filé aj. rybí maso	9,9
1806	Čokoláda a přípravky potravinářské ost. s kakaem	8,3
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	7,4
0901	Káva, i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	4,4
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	3,3
2103	Přípravky pro omáčky, kořenité směsi, hořčice	2,1
0303	Ryby zmrazené, ne: filé aj. rybí maso	1,5
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	1,1
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	1,1
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	1,0

2.3 OSVTE

Obrat AZO ČR s OSVTE se v září 2009 vzhledem k září 2008 zvýšil o pouhých 4,5 mil. Kč, tj. 1 %, neboť český export do těchto zemí vzrostl ve sledované době o 12,8 mil. Kč, tj. 13,2 % při současném poklesu českého importu z OSVTE o 8,3 mil. Kč, tj. 2,4 %. Bilanční schodek českého AZO s OSVTE v září 2009 meziročně poklesl o 21 mil. Kč a nízký stupeň krytí dovozu vývozem se zvýšil o 4,5 p. b. na 16,7 %. Viz tab. 7.

V období ledna až září 2009 se zvýšil obrat ČR s OSVTE o 74,7 mil. Kč, tj. 1,8 %. Na straně vývozu došlo k nárůstu o 249,2 mil. Kč, tj. téměř o jednu čtvrtinu a na straně dovozu byl zaznamenán pokles o 174,5 mil. Kč, tj. 5,5 %. V důsledku uvedeného vývoje se ve sledovaném období snížil schodek bilance AZO ČR o 423,7 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zlepšil o 10,1 p. b. na 43 %.

Podíl OSVTE na celkovém české agrárním exportu do třetích zemí se v lednu až září 2009 meziročně zvýšil o 6,3 p. b. na 22,8 %, zatímco odpovídající ukazatel na straně dovozu nepatrně vzrostl o 0,4 p. b. na 21,6 % (vzhledem k vyšší dynamice nárůstu českého agrárního dovozu z EU však poklesl podíl OSVTE na celkovém agrárním dovozu ČR). Viz tab. 5

Nejvýznamnější položky AZO ČR s OSVTE v lednu až září 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název zboží	%
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	30,4
2203	Pivo ze sladu	19,8
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	8,1
1107	Slad, i pražený	7,6
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	6,8
2106	Přípravky potravinové jiné	3,5
1302	Šťávy a výtažky rostlin, pektiny apod.	3,5
2202	Voda vč. minerální a sodovky slazené (bez šťáv)	2,5
1211	Rostliny a plody pro parfumerii, lékařství apod.	2,4
2402	Doutníky, doutničky a cigarety z tabáku a náhražek	2,0
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné aj. pasty slazené	1,8
1207	Semena a plody olejnaté ostatní, i drcené	1,5
2208	Ethylalkohol nedenat. (max 80%), destiláty, likéry	1,5
2102	Droždí aj. mikroorganismy, prášky do pečiva	1,1
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	1,1

Dovoz:

KN	Název zboží	%
2106	Přípravky potravinové jiné	15,9
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	8,1
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	7,5
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	6,7
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	5,9
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	4,9
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	4,7
0802	Ovoce skořápkové ost. čerstvé, sušené, loupané	4,0
2208	Ethylalkohol nedenat. (max 80%) destiláty, likéry	3,5
0713	Luštěniny suché, vyluštěné, i loupané nebo drcené	3,0
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	2,7
2008	Ovoce ořechy aj. části rostlin jiné	2,6
0808	Jablka, hrušky, kdoule čerstvé	1,8
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	1,7
1211	Rostliny a plody pro parfumerii, lékařství apod.	1,5
1806	Čokoláda a přípravky potravinářské ost. s kakaem	1,4

1005	Kukuřice	1,4
0813	Ovoce sušené, ne: ořechy, banány, citrusy, fíky apod.	1,2
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	1,2
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku a náhražek	1,0
2202	Voda vč. minerální a sodovky slazené (bez šřáv)	1,0

2.4 SNS

V září 2009 se v meziročním porovnání snížil obrat AZO ČR se SNS o 96,8 mil. Kč, tj. 27,8 %. Z toho pokles dovozu činil 75,1 mil. Kč (28,6 %) a pokles vývozu 21,7 mil. Kč (jednu čtvrtinu). Aktivní bilance AZO ČR se SNS se v důsledku vyšší dynamiky poklesu exportu snížila o 53,3 mil. Kč na 123,6 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se snížil z 307,1 % na 294 %. Viz tab. 7

Obrat AZO ČR se SNS v období ledna až září 2009 poklesl o 729,2 mil. Kč, tj. o více než jednu čtvrtinu. Export ČR do SNS se snížil o 682,3 mil. Kč, tj. 29,1 % a import ČR ze SNS poklesl o 46,9 mil. Kč, tj. o jednu pětinu. Bilanční aktivum AZO ČR s těmito státy bylo ve sledovaném období nižší o 635,3 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se snížil z 507,8 % na 400,9 %.

Participace SNS na celkovém českém agrárním exportu do třetích zemí v lednu až září 2009 meziročně poklesla o 7,2 p. b. na 29,3 %. Na straně dovozu je odpovídající podíl SNS nízký a ve sledovaném období ještě, i když nepatrně, poklesl o 0,1 p. b. na 3 %. Viz tab. 5.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se SNS v lednu až září 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR se SNS:

Vývoz:

KN	Název zboží	%
2203	Pivo ze sladu	19,0
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	12,6
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	11,0
2106	Přípravky potravinové jiné	8,3
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	7,6
1207	Semena a plody olejnaté ostatní, i drcené	7,5
1701	Cukr třtinový, řepný, sacharóza chemicky čistá	6,4
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	3,2
1302	Šřávy a výtažky rostlin, pektiny apod.	3,0
1107	Slad, i pražený	2,1
1209	Semena a plody výtrusy a k výsevu	1,8
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	1,7
0405	Máslo a jiné tuky z mléka	1,7
0404	Syrovátka a výrobky z mléka zahuštěné slazené	1,4
0105	Drůbež	1,3
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	1,2
2208	Ethylalkohol nedenat. (max 80%), destiláty, likéry	1,2
0901	Káva, i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	1,1

Dovoz:

KN	Název zboží	%
1507	Olej sojový, frakce, i rafinovaný	12,2
0802	Ovoce skořápkové ost. čerstvé, sušené, loupané	12,0
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	11,1
1512	Olej slunečnicový, bavlníkový aj.	9,8
2102	Droždí aj. mikroorganismy prášky do pečiva	7,0
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80% destiláty likéry	4,7
0811	Ovoce ořechy i vařené zmrazené i slazené	4,2
1207	Semena plody olejnaté ostatní i drcené	3,9
0409	Med přírodní	2,9
2007	Zavařeniny želé kaše ovocné aj pasty slazené	2,4
2401	Tabák nezpracovaný odpad tabákový	1,9
1806	Čokoláda a ost. přípravky potravinářské s kakaem	1,9
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	1,8
2106	Přípravky potravinové jiné	1,7
2101	Výtažky, esence a koncentráty kávy, čaje, maté apod.	1,6
1204	Semena lněná, i drcená	1,6
2206	Nápoje zkvašené ostatní (medovina apod.)	1,5
0304	Filé aj. maso rybí čerstvé, chlazené, zmrazené	1,5

2.5 RZ

Také obrat českého AZO s RZ se v září 2009 v porovnání se stejným měsícem roku 2008 snížil (o 113,1 mil. Kč, tj. o 11,8 %). Zatímco však hodnota dovozu ČR z RZ poklesla o 129,7 mil. Kč, tj. o 15,2 %, export z ČR do RZ vzrostl o 16,7 mil. Kč, tj. o 15,9 %. Pasivní bilance českého AZO s uvedenými zeměmi se zlepšila o 146,3 mil. Kč a nízký stupeň krytí dovozu vývozem se zlepšil o 4,5 p. b. na 16,7 %. Viz tab. 7.

V lednu až září 2009 vykázal v meziročním porovnání obrat AZO ČR s RZ nižší hodnotu o 700,5 mil. Kč, tj. 7,8 %. Za toto období došlo k poklesu jak na straně dovozu (o 546,1 mil., tj. 6,9 %), tak vývozu (o 154,4 mil. Kč, tj. 13,7 %). Ačkoliv schodek bilance AZO ČR s RZ se snížil o 391,7 mil. Kč na 6 367,3 mil. Kč, stupeň krytí dovozu vývozem se zhoršil o 1 p. b. na 13,3 %.

Participace RZ na celkovém českém agrárním vývozu do třetích zemí se ve sledovaném období snížila o 0,5 p. b. na 17,1 %, zatímco odpovídající ukazatel na straně dovozu stagnoval na 52,5 % (podíl RZ na celkové dovozu ČR poklesl o 0,8 p. b. na 7,5 %). Viz tab. 5.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se RZ v lednu až září 2009 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

0406	Sýry a tvaroh	30,6
0402	Mléko a smetana zahuštěná, slazená	27,7
1302	Šťávy a výtažky rostlin, pektiny apod.	9,5
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	8,4
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	4,1
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	3,5

0106	Zvířata ostatní živá	2,3
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky apod.	2,2
2106	Přípravky potravinové jiné	1,8
1904	Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením apod.	1,0
2203	Pivo ze sladu	0,9
1806	Čokoláda a ost. přípravky potravinářské s kakaem	0,8
2402	Doutníky, doutníčky a cigarety z tabáku a náhražek	0,8
2202	Voda vč. minerální a sodovky slazené (bez šťáv)	0,8
0511	Výrobky živočišného původu j. n., zvířata mrtvá	0,7
0105	Drůbež	0,5
0405	Máslo a jiné tuky z mléka	0,5

Dovoz:

KN	Název zboží	%
0803	Banány vč. plentejnů čerstvé, sušené	14,9
0207	Maso a droby drůbeží čerstvé, chlazené, zmrazené	6,3
0901	Káva, i pražená, dekofeinovaná, slupky, náhražky	5,8
1602	Přípravky a konzervy jiné z masa, drobů, krve	5,5
2207	Ethylalkohol nedenat. (min 80%), destiláty denaturované	4,5
0210	Maso a droby solené apod., moučky, prášky	4,1
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	3,8
1302	Šťávy a výtažky rostlin, pektiny apod.	3,8
0806	Hrozny vinné čerstvé, sušené	3,7
1604	Přípravky a konzervy z ryb, kaviár a jeho náhražky	3,1
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	2,5
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	2,4
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	2,3
0804	Datle, fiky, ananas, avokádo apod. čerstvé, sušené	1,7
2304	Pokrutiny a odpad po extrahování sojového oleje	1,7
2009	Šťávy ovocné, zeleninové nezkašené, i slazené	1,7
0603	Květiny řezané na kytice apod. čerstvé, sušené aj.	1,7
1006	Rýže	1,6
2008	Ovoce ořechy aj. části rostlin jiné	1,6
2202	Voda vč. minerální a sodovky slazené (bez šťáv)	1,5

3 Komoditní skladba

3.1 Komoditní skladba vývozu

Nejvýraznější nárůst hodnoty vývozu zaznamenala ČR v září 2009 v meziročním porovnání za kapitoly *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 113,7 mil. Kč, tj. o 15 %) a *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 87,9 mil. Kč, tj. 16,6 %). Naopak k největšímu meziročnímu poklesu exportu v září 2009 došlo v rámci kapitol *KN 12 „Olejnata semena a plody“* (o 318,8 mil. Kč, tj. necelou jednu třetinu), *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptáci vejce, med“* (o 187,8 mil. Kč, tj. o 15,4 %) a *KN 18 „Kakao a kakaové přípravky“* (o 164,4 mil. Kč, tj. o cca jednu třetinu). Viz tab. 12

V lednu až září se meziročně nejvíce zvýšil vývoz produktů kapitol *KN 10 „Obiloviny“* (o 1 794,2 mil. Kč, tj. o téměř jednu třetinu), *KN 21 „Různé potravinové přípravky“*

(o 516,8 mil. Kč, tj. 7,5 %) a KN 16 „*Přípravky z masa, ryb, koryšů apod.*“ (o 340,3 mil. Kč, tj. 17,6 %). Naproti tomu nejvýraznější pokles v období ledna až září 2009 zaznamenaly v meziročním porovnání kapitoly *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptací vejce, med*“ (o 1 794,2 mil. Kč, tj. o 15,8 %), *KN 12 „Olejnata semena a plody*“ (o 862,9 mil. Kč, tj. 14,5 %) a *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářské průmyslu, krmivo*“ (o 713,4 mil. Kč, tj. o jednu pětinu). Viz tab. 8.

3.2 Komoditní skladba dovozu

V září 2009 vzrostl meziročně nejvýrazněji dovoz zboží kapitol *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje*“ (o 79,3 mil. Kč, tj. 17,5 %), *KN 09 „Káva, čaj, maté, koření*“ (o 47,7 mil. Kč, tj. o jednu pětinu), a *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptací vejce, med*“ (o 43,4 mil. Kč, tj. 5,1 %). Naopak největší meziroční pokles dovozu zaznamenala v září 2009 ČR za kapitoly *KN 18 „Kakao a kakaové přípravky*“ (o 180,8 mil. Kč, tj. téměř jednu čtvrtinu) a *KN 21 „Různé potravinové přípravky*“ (o 78,5 mil. Kč, tj. cca jednu desetinu). Viz tab. 12.

V období ledna až září 2009 došlo v meziročním porovnání k nárůstu dovozu zejména za kapitoly *KN 02 „Maso a droby*“ (o 1 722,3 mil. Kč, tj. 17,3 %), *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky*“ (o 1 050,7 mil. Kč, tj. o necelou jednu polovinu) a *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje*“ (o 899,7 mil. Kč, tj. o 23,5 %). Naproti tomu největší meziroční snížení dovozu vykazala ČR ve sledovaném období za kapitoly *KN 08 „Ovoce a ořechy*“ (o 663,6 mil. Kč, tj. 7,9 %), *KN 10 „Obiloviny*“ (o 469,2 mil. Kč, tj. 23,7 %) a *KN 12 „Olejnata semena a plody*“ (o 377,9 mil. Kč, tj. 16,9 %). Viz tab. 8.

3.3 Komoditní skladba bilance

Nejvyššího bilanční aktiva dosáhla ČR v září 2009 za kapitoly *KN 10 „Obiloviny*“, *KN 12 „Olejnata semena a plody*“ a *KN 01 „Živá zvířata*“. Naopak nejvýraznější bilanční schodek byl zaznamenán v obchodě s produkty kapitol *KN 02 „Maso a droby*“, *KN 08 „Ovoce a ořechy*“ a *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny, hlízy*“ (viz tab. 12).

K meziročnímu zhoršení záporné bilance AZO ČR přispěly největší měrou pokles bilančního aktiva u kapitol *KN 12 „Olejnata semena a plody*“ (o 283,9 mil. Kč) a *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptací vejce, med*“ (o 231,1 mil. Kč) a změna aktivní bilance na pasivní u kapitoly *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje*“ (z -7,7 mil. Kč na 216 mil. Kč). Naopak nejvýraznějšími pozitivními bilančními změnami byly v září 2009 změna záporné bilance na kladnou u kapitoly *KN 21 „Různé potravinové přípravky*“ (z -79,4 mil. Kč na 112,8 mil. Kč).

V období ledna až září 2009 byly stejně jako za samotný měsíc září nejvýznamnějšími netto-vývozními komoditními agregacemi *KN 10*, *KN 12* a *KN 01* a hlavními netto-dovozními kapitoly *KN 02*, *KN 08* a *KN 07* (viz tab. 8).

V porovnání se stejnými obdobími roku 2008 se zhoršila obchodní bilance především za kapitoly *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptáci vejce, med“* (pokles aktiva o 1 983,6 mil. Kč), *KN 02 „Maso a droby“* (nárůst schodku o 1 647,3 mil. Kč) a *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* (zvýšení schodku o 1 450,1 mil. Kč). Meziroční prohloubení pasivní bilance AZO ČR do jisté míry tlumil nárůst netto-vývozu za kapitolu *KN 10 „Obiloviny“* (o 2 203,6 mil. Kč) a pokles netto-dovozu za kapitoly *KN 08 „Ovoce a ořechy“* (o 609,7 mil. Kč) a *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 506,8 mil. Kč).